

Seni Itu Indah, Bukan Sekadar Mainan Senggang

- Prof Siti Zainon Ismail

Oleh : Siti Nur Hidayah Binti Mohd Ali Nafiah
15 Mei 2015

Siapa tak kenal Prof Dr Siti Zainon, penggiat seni dan sastera yang tersohor di Malaysia.

Dr. Siti Zainon Ismail dilahirkan pada 18 Disember 1949 di Gombak, Kuala Lumpur, Malaysia. Beliau mendapat pendidikan awal di Sekolah Rendah Setapak, Kuala Lumpur dan Sekolah Rendah Langgar, Kota Bharu, Kelantan dari tahun 1957 hingga 1961. Seterusnya beliau menyambung pelajaran di Sekolah Menengah Aminudin Baki, Kuala Lumpur dari tahun 1962 hingga 1968.

Disebabkan oleh minatnya yang mendalam dalam bidang seni lukis, beliau telah melanjutkan pelajaran dalam bidang lukisan di Institut Seni Indonesia (ASRI) dalam jurusan seni lukis bermula dari tahun 1970 hingga 1973.

Sewaktu menuntut di ASRI, beliau sering memenangi Anugerah Sketsa Kartini. Apabila beliau kembali ke tanah air, beliau telah menjadi jurulatih seni lukis di Kementerian Kebudayaan Belia dan Sukan sejak tahun 1974 hingga 1976. Kemudian beliau menjadi tutor di Universiti Kebangsaan Malaysia (UKM) pada tahun 1976 dan lulus Sarjana Sastera di UKM pada tahun 1980. Beliau memperoleh PhD. daripada Universiti Malaya pada tahun 1992.

"Seni itu ilmu, bukan hanya dilakukan sekadar melepaskan tekanan dan seni tidak seharusnya dipandang sebelah mata,"

Begitulah seni pada pandangan seorang penggiat dunia kesenian dan kesusasteraan Siti Zainon Ismail. Pantang baginya seni diperlekehkan. Baginya seni merupakan pelbagai warna yang mencorakkan sebuah kehidupan. Tanpa seni jiwa menjadi kosong dan hidup menjadi tidak bermakna.

Seni dan sastera ibarat irama dan lagu buat wanita berdarah Jawa ini. Penghasilan pelbagai karya seni merupakan bukti kecintaan beliau yang amat mendalam dalam bidang ini. Seni baginya merupakan satu nukilan perasaan yang harus diekspresikan supaya dapat menjadi secebis kenangan.

Setiap peristiwa yang mengusik tangkai hatinya membuatnya cepat untuk berimajinasi agar ia mampu menjadi secangkir memori sebagai pengalaman di masa akan datang kerana setiap penghasilan karya sastera adalah gambaran peristiwa diri penulis itu sendiri.

Beliau yang gemar membawa diari kecil bersamanya akan mencatatkan setiap peristiwa yang menarik hati dan pasti setiap apa yang dicatatkannya itu akan menjadi satu karya seni sama ada dalam bentuk penulisan mahupun lakaran wajah yang penuh ekspresi.

Sifatnya yang gemar bertanya memberinya satu bonus dalam mempelbagaikan karya seninya itu. Wanita berjiwa besar ini tetap membawa nama seni walau ke mana sahaja diri dibawa.

Beliau telah banyak menghasilkan penulisan ilmiah seni budaya, esei kajian analisis dan kritikan di samping menghasilkan buku sastera kajian dan penulisan kreatif seperti puisi, cerpen dan novel. Karya-karya beliau seperti puisi, cerpen dan buku-bukunya telah banyak diterjemahkan ke dalam bahasa dunia antaranya Bulgaria, Hindi, Inggeris, Korea, Jawa, Jepun, Perancis, Russia, Thai dan Urdhu. Jelas membuktikan betapa karya yang dihasilkan oleh Siti Zainon sangat mahal dan berkualiti.

Antara puisi-puisi yang dihasilkan oleh pengkarya tersohor ini ialah *Nyanyian Malam*, *Perkasihan Subuh*, *Kau Nyalakan Lilin*, *Bunga-Bunga Bulan*, *The Moon Is A Candle*, *Taman-taman Kejadian*, *Kampung Paya Kami*, *Witir Sela Merapi*, *Gelora Air Geulumbang Rayeuk Aceh*, *Kasih Bonda Kampung Paya Kami* dan *Surat Dari Awan*.

Beliau juga sering mengandaikan dirinya adalah Siti Kecil yang kadangkala terkeluar sifat kanak-kanak yang ingin diberi perhatian. Situasi ini yang menyebabkan beliau menghasilkan puisi khas untuk kanak-kanak di mana puisi ini terdapat dalam buku *Bijak Si Katak Bijak* dan *Anggota Istana Si Jambul*.

Selain puisi minatnya juga terserlah dalam bidang cerpen dan novel apabila menghasilkan cerpen seperti *Seri Padma*, *Dongeng Si Siti Kecil*, *Attar Lembah Mawar*, *Bunga Putik Putih*, *Nyayian Orang Laut*, *Jurai Palma* dan *Rindu Pala Muda*. Novel karya Siti Zainon adalah seperti *Rembang Flamboyant*, *Pulau Renik Ungu* dan *Delima Ranting Senja*.

Sifat peribadi beliau yang gemar bersahabat membuatkan beliau menghargai apa itu sahabat. Sahabat dilayan umpama keluarga kandung dan diberi segala tunjuk ajar dalam bidang seni. Ilmu yang ada tidak lokek untuk dikongsi bersama.

Karakter Siti kecil akan timbul apabila ada dalam kalangan sahabat yang melupakannya, namun sebagai orang seni rasa sedih itu tidak akan dizahirkan dalam bentuk tangisan, beliau mempunyai cara tersendiri di mana setiap rasa itu akan dilakar di atas kertas dalam bentuk puisi mahupun dalam bentuk lukisan.

Beliau telah banyak menerima anugerah atau usaha dan semangat seni yang ditunjukkan antaranya ialah Hadiah Lukisan Batik MAHA (1967/1968), Hadiah Sketsa KARTINI (1970/1972/1973), Pingat Jubli Perak Sultan Selangor (1986), Penghargaan Seni Seoul Country Club Korea (1989), Hadiah Esei Dewan Sastera (1988), SEA Write Award, Bangkok (1989), Gelar Teuku Chut Nyak Fakinah, Majlis Kebudayaan Aceh (1990), Penghargaan Usaha Seni Tan Sri Fatimah-avon(1993), Pingat Seri Mahkota Selangor, Anugerah Profesor Luar Biasa Universitas Jabar Ghafur Aceh (2006), Anugerah Budayawan Selangor (2009) dan Anugerah Budayawan Gombak PAKSI (2012).

Sebagai soerang sarjana, beliau mula bertugas di Universiti Kebangsaan Malaysia sebagai Tutor (1976-1979), Pensyarah(1980-1990) Prof Madya dan Professor hingga tahun 2007 dan kini 2014 memberi sumbangan ilmu sebagai Profesor Sejarah Seni dan Estetika di Universiti Malaysia Sabah.

Universiti Malaysia Sabah terutama dalam kalangan pelajar seharusnya bersyukur kerana hadirnya seorang pendidik yang benar-benar berkaliber ibarat sebutir bintang. Beliau merupakan penggiat sastera yang harus didampingi untuk mendapatkan ilmunya yang cukup berharga itu.

1

2

1 - Prof Dr Siti Zainon, penggiat seni tersohor Malaysia.

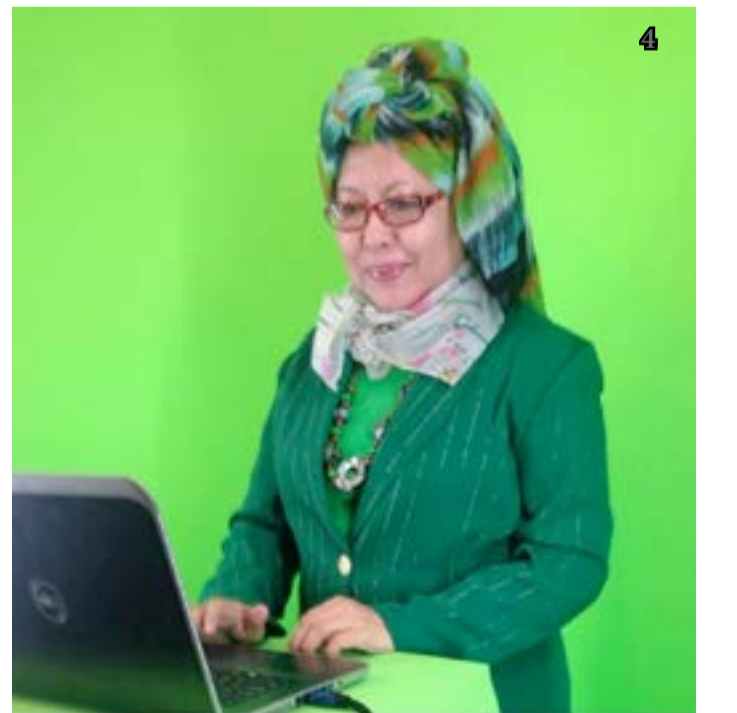
2 - Prof Dr Siti Zainon mempunyai jiwa yang dipenuhi seni.

3 - Antara karya-karya Prof Dr Siti Zainon yang pelbagai jenis .

4 - Karakter Siti Kecil terkeluar sifat kanak-kanak kecil Prof Dr Siti Zainon.

3

4